

1 Splet ni le za preganjanje dolgčasa

Splet je bil prvotno namenjen raziskovanju in znanosti. Tudi danes ga uporabljamo v najrazličnejše izobraževalne namene. Najpogostejša oblika uporabe spleta je iskanje informacij in podatkov z uporabo spletnih brskalnikov. To so računalniški programi za prikazovanje spletnih strani in spletnih dokumentov. Omogočajo nam iskanje informacij, slik in video posnetkov po vseh spletnih podatkovnih bazah. Brez spletnega brskalnika bi bilo brskanje po spletu nemogoče.

Pri iskanju informacij in podatkov moramo biti pozorni. Pametno je, da informacije, ki jih dobimo na spletu, preverimo še kje drugje, npr. v knjigah, pri odraslih. O vsem, kar najdemo na spletu, ni potrebno dvomiti. Zaupamo lahko informacijam, ki jih najdemo npr. na uradnih straneh oz. na straneh raziskovalnih ustanov. Na spletu delujejo številne spletne učilnice, na njem dobimo interaktivno gradivo za pouk in učenje, lahko opravimo tudi tečaj tujega jezika ali pa šolanje na daljavo.

2 Pretiravanje tudi na spletu ni zdravo

Ker je splet ogromen prostor znanja in zabave, nas lahko hitro posrka vase. To pomeni, da na spletu preživimo preveč časa. To se najpogosteje zgodi, če se na spletu zabavamo in krajšamo čas z igranjem iger ali s klepetanjem s prijatelji. Če pri tem nismo zmerni, lahko izgubimo občutek za čas, zanimanje za šolo in druženje s prijatelji. Niso redki primeri, ko postanejo uporabniki spleta od njega odvisni, zato bodimo pri njejovi uporabi za zabavo zmerni.

3 Še kdaj »padeš not«?

Strokovnjaki so ugotovili, da se naši možgani ob spletnem brskanju in zaslonskem branju spreminjajo. Namesto poglobljenega branja se ob nešteto dražljajih, ki nam jih ponuja bogata spletna galaksija, vse bolj površno in težje osredotočamo na eno stvar. Privlačne vsebine in nove informacije prebiramo raztreseno in površno. Zato je bolje v roke vzeti knjigo, ob kateri »padeš not« in zlahka pozabiš na dogajanje okoli sebe.

4 Zmagovalna kombinacija

Pri varnem brskanju po spletu nam pomaga zaščiten računalnik. Del varnosti lahko zaupamo računalniškim programom, pomembno pa je, da imamo na računalniku nameščene protivirusne programe. Virusi lahko na računalniku naredijo veliko škode, najnevarnejša pa je kraja gesel. Priporočljivo je, da imamo za vsako stvar drugo geslo in da naredimo svoj sistem gesel.

5 Aaa, moja fotko vidi cel planet!

Nad svojimi objavami na spletu izgubimo nadzor v trenutku, ko kliknemo gumb »Objavi.« Ni važno, ali gre za zapis na Facebooku, objavo fotke na Instagramu ali ponesrečen hec na forumu. Ko objava zajadra na splet, postane »last« vseh uporabnikov spleta, ki jo lahko tudi shranijo. Znanih je veliko primerov, ko so uporabniki spleta drugim uporabnikom »kradli« profilne fotografije in jih uporabljali za svoje. Zato na spletu veljajo enaka pravila kot v resničnem življenju – če česa ne bi naredili v resničnem življenju, tega ne naredimo na spletu.



6 Kaj pa mobilni internet?

Dostopanje do spleta preko pametnih telefonov se v ničemer ne razlikuje od dostopanja do spleta preko računalnika. Veljajo enaka pravila, opozorila in pasti. Obstaja pa ena bistvena razlika – mobilne naprave nam omogočajo dostop do spleta kadar koli in kjer koli. Tako si lahko krajšamo čas na avtobusu, v čakalnici in med prosto uro.

Pozorno preberi zgornje besedilo. V zvezek napiši naslov VARNOST NA SPLETU (branje, razumevanje besedila)

V zvezek si zapiši številko naloge in rešitev. Nalog (vprašanj) ni treba prepisovati.

Pri reševanju nalog se boš gotovo moral vračati na izhodiščno besedilo zgoraj, kjer boš našel odgovore.

1. Kaj je namen besedila? Izpiši črko pred pravilnim odgovorom.

- A Opisati računalnik in pametni telefon.
- B Predstaviti dobre in slabe strani uporabe spleta.
- C Poučiti, kako na spletu objaviti fotografije.
- Č Pojasniti uporabo mobilnega interneta.

2. Kaj pomeni naslov 1. dela Splet ni le za preganjanje dolgčasa? Pojasni s podatkom iz besedila.

3. Kateri podatki s spleta so zanesljivi?

4. Besedilo je razdeljeno na šest (6) delov. V katerem delu besedila so navedeni spodnji podatki? Spodnje povedi prepisi v zvezek in zraven napiši številko ustreznega dela.

Dostop do spleta na prostem. _____

Doživeto branje knjige. _____

Zasebno življenje postane javno. _____

Zaščita računalnika pred vsiljivci. _____

5. Kaj je lahko posledica pretirane uporabe spleta?

6. Kako lahko zagotovimo varnost na spletu? Napiši **oba** podatka.

7.

a) Kakšna je podobnost med uporabo spleta na računalniku in na pametnem telefonu?

b) Kakšna je pa razlika?

8. Da nas lahko splet hitro posrka vase, pomeni, da (prepiši pravilen odgovor):

- A s spletom izgubljam čas.
- B nas splet sprejme.
- C ob spletu pozabimo na čas.
- Č nam splet vzame energijo.

9. Splet je bil prvotno namenjen raziskovanju in znanosti.

V zgornji povedi podčrtaj 3 samostalnice in jih vpiši v preglednico glede na spol. Preden določiš spol, postavi samostalnik v slovarsko obliko, če še ni.

Moški spol	Ženski spol	Srednji spol

10. Besede v oklepajih postavi v ustrezno obliko. Ne spreminjaj števila.

Če odpremo (okužena datoteka) _____, bo virus

okužil vse naše datoteke. Nevarnostim se lahko izognemo z namestitvijo (ustrezna

programska oprema) _____.

Tako bomo (nevarni virusi) _____ onemogočili

vstop v naš računalnik.

11. Preberi poved. Vprašaj se po podčrtanih besedah.

Vprašalnici napiši vsako v svojo vrstico.

Privlačne vsebine in nove informacije prebiramo raztreseno in površno.

12. Zapiši vprašanja, ki bosta ustrezali danima odgovoroma.

Pomagaj si s podatki v 4. delu (Zmagovalna kombinacija).

Zaščiten računalnik.

Računalniškimi programom.

13. Dobro preglej podatke v grafih (glej spodaj). Potem pa te podatke predstavi tako, da napišeš zaokroženo besedilo v zvezek. V besedilu napiši:

- kaj prikazujeta grafa;
- kdo več časa na dan preživi za računalnikom;
- kaj najpogosteje za računalnikom počnejo dečki in kaj deklice;
- koliko dečkov najpogosteje dela za šolo.



Rešitve nalog v zvezku slikaj in pošlji svoji učiteljici ali učitelju.

Na eni od osnovnih šol so med učenci in učenkami 6. razreda opravili raziskavo o uporabi računalnika.

Oglej si grafa in reši nalogo.

